

Bezuinigen op de openbare ruimte: hoe doe je dat?

Breda maakt er het beste van

Michiel Smit, redactie Stadswerk magazine

De bezuinigingen waar vrijwel iedere gemeente voor staat, beginnen nu concreet en merkbaar te worden, zo ook in Breda. Waar en waarom wordt gesneden, wat blijft overeind en wat zijn de gevolgen? Vereniging Stadswerk Nederland organiseert op de Dag van de Openbare Ruimte op 13 oktober een themaochtend waarin dit wordt besproken. Stadswerk magazine blikst vooruit.

» Een uitvoeringsplan opstellen ter realisatie van een bezuiniging van jaarlijks tenminste 1,5 miljoen euro op de elementen groen, spelen, reiniging en recreatie via het actief inzetten van bewoners en maatschappelijke organisaties in het openbaar groen en schoonhouden van de eigen leefomgeving.' Dat is de

opdracht die het gemeentebestuur van Breda aan de ambtelijke organisatie heeft meegegeven. Een opdracht die dwingt tot andere werkwijzen en helaas ook het kwaliteitsniveau van de openbare ruimte aantast. En dat zal weer een negatief effect hebben op het gedrag van bewoners, de waarde van woningen, de relatie met woning-

corporaties, ondernemers, etc. De negatieve effecten worden enigszins gedempt door het omvormen van groenelementen, innovatie van uitvoeringstechnieken en door bewoners en ondernemers meer te betrekken bij het onderhoud. Ook zullen organisatoren van evenementen vaker zelf de rommel na afloop moeten opruimen.

Toch zijn er ook zaken die ondanks de bezuinigingen overeind blijven. De besparingen mogen geen gevolgen hebben voor duurzaamheid, de status 'heel' (dus geen elementen laten verloederen) en de veiligheid.

Los van de bezuinigingen wil de gemeente Breda bewoners meer betrekken bij het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Dit vergroot de buurtcohesie en gevoel van verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte in de buurt. Bovendien wordt de inzet gepleegd op plekken waar bewoners dat als urgent ervaren en liggen er kansen voor activering en arbeidsbemiddeling. Momenteel wordt een programma samengesteld waar bewoners punten kunnen verdienen door inzet te plegen. Die punten kunnen worden omgezet in investeringen voor de buurt.

De Haagdijk in Breda ziet er perfect uit. Maar hoe is het over een paar jaar, als het lagere kwaliteitsniveau voor het onderhoud van de openbare ruimte merkbaar wordt? (foto: Nationale Beeldbank, Yvonne Smits)

Stadswerk op de Dag van de Openbare Ruimte

Op 12 en 13 oktober is Stadswerk present op de Dag van de Openbare Ruimte in Houten. Kom bij ons op de koffie en ontmoet andere professionals op het gebied van de fysieke leefomgeving. U vindt ons in hal 3, standnummer 1073, op dezelfde plek als andere jaren.

Op donderdag 13 oktober tussen 10.30 en 12.30 uur verzorgt Stadswerk een thema-ochtend over bezuinigingen in relatie tot bewonersparticipatie. Met het programma 'Opperuimd Breda' dat dit najaar van start gaat, wil de gemeente in 2012 1,5 miljoen bezuinigingen op groen, spelen, reiniging en recreatie. Na twee korte lezingen over de Bredase aanpak, volgt een paneldiscussie met de zaal onder leiding van Rob Karstens, directeur Stadswerk.

Stadswerk magazine legde Anne Jelle Lycklama à Nijeholt en Henk van der Corput enkele specifieke vragen voor. Zij verzorgden een presentatie tijdens de thema-ochtend.

Henk van der Corput, manager groen, spelen, reiniging en recreatievoorzieningen bij de gemeente Breda.

Anne Jelle Lycklama à Nijeholt, manager maatschappelijk beheer bij de gemeente Breda.

Hoe is de samenwerking tussen het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie verlopen bij het uitwerken van de bezuinigingen? Zijn de bestuurlijke keuzes ook op redelijkheid en haalbaarheid getoetst bij de professionals?

In april is door de gemeenteraad motie 12 ingediend om op het element groen 1,5 miljoen te bezuinigen. De motie is door professionals getoetst op haalbaarheid voordat de motie in juli tijdens de behandeling van de voorjaarsnota is vastgesteld. Inhoudelijk zijn de voorstellen door professionals ingediend en getoetst. De effecten zijn met beelden inzichtelijk gemaakt voor de wethouder. Na wederzijdse overeenstemming heeft hij dit met het college besproken. Vanuit hier is een terugkoppeling gegeven dat de voor-

stellen akkoord werden bevonden. De motie is daarna in juli vastgesteld. In oktober vindt er een rondgang plaats met de raadscommissie ruimte om de voorstellen met bijbehorende effecten in het veld te gaan bekijken. Daarna wordt de motie nogmaals inhoudelijk behandeld in de commissievergadering. In januari en februari worden de voorstellen in uitvoering gebracht.

Hoe zorg je ervoor dat bewoners hun inzet voor de buurt niet als een verkapte bezuiniging ervaren?

Dat zal niet eenvoudig zijn. Het enige oprechte antwoord is dat je uiteindelijk met zelfbeheer en verregaande participatie niet goedkoper uit bent, dat het er primair om gaat dat je een evenwichtige verhouding krijgt tussen stadsbestuur en inwoners. Je kunt het vergelijken met een kind van zes dat zijn veters strikt. Als je helpt, dan gaat het zeker sneller en beter. Uiteindelijk moet je er niet aan denken om het te blijven doen, want het einddoel is een verantwoordelijke jongvolwassene. Daarvoor zijn investeringen nodig.

Wat wilt u de bezoekers van de workshop vooral meegeven?

In de eerste plaats de rol van de gemeente in de samenleving en welke invloed we onszelf toedichten. Mensen in het algemeen dichten de gemeente een grote rol toe. Ze denken dat de gemeente dit en dat wel even kan regelen zonder te beseffen dat ook binnen de gemeente dezelfde stromingen, belangen en ideeën spelen als in de wijk en op straat. Die liggen niet op één lijn en dat gaat niet over één nacht ijs. Daarvoor zul je kleur moeten bekennen en in gesprek gaan. Wellicht kan het ook beter worden opgelost daar waar het speelt: op straat.

Wijkbewoners zijn deskundig en actief. In de wijken en dorpen vindt je vaak de meest gepaste oplossing van een probleem. Je ziet ook dat mensen een bijdrage willen leveren en de handen uit

de mouwen steken. Het zal niet de meerderheid van de mensen zijn en de inzet zal ook niet wekelijks of met regelmaat zijn. Wel is er veel potentie om het werken aan de openbare ruimte van de wijk te verstevigen.

Vervolgens zul je vanuit de gemeente het gehele beleidsinstrumentarium moeten bekijken om daadwerkelijk iets te veranderen. Dat betekent sociaal en fysiek, communicatie en handhaving-instrumenten inzetten bij de doelstellingen die je stelt.

Wat zou u zelf graag willen weten van professionals die de workshop bezoeken?

Hun mening over de plannen van Breda en natuurlijk de verhalen uit andere steden, liefst succesverhalen... <<

Websites

www.breda.nl

www.dagvandeopenbareruimte.nl

www.stadswerk.nl